

KINO PODLESÍ

Kultury jsme si na pohraniční rotě Podlesí mnoho neužili. Stálá divadla a kina v okolních městech nám byla příliš vzdálená a tak zábavu a kontakt se světem zprostředkovávala hlavně televize, noviny a tranzistorová rádia. Televizní signál byl ale v tomto prostoru velmi slabý a spíše než české programy bylo možné sledovat vysílání německé, kterému ale zase nikdo příliš nerozuměl. Jen okrajově k nám proto doléhaly všechny ty kulturní a i jiné události těchto let, nazývaných zlatými šedesátými. Svět silně ovlivňovalo z Ameriky se šířící hnutí hipies, rodila se hvězdná sláva anglické rock'n'rollové kapely Beatles. Vznikala divadla malých forem, jako Semafor a Rokokoa s jejich popularitou rostla i popularita herců a zpěváků, jako byl Karel Gott, Waldemar Matuška a Eva Pilarová. Šedesátá léta byla ale i léty velkého rozvoje československé filmové tvorby a fenomén filmu se nevyhýbal ani nám. Filmy, byť promítané na pévéesce v „polních podmínkách“, poskytovaly virtuální únik ze samoty a strohého vojenského prostředí pohraniční roty do velkého světa rušných měst, statečných mužů a krásných žen. Docela jsem proto uvítal, když jsem byl v roce 1965 poslán do záložní roty v Nejdku na kurz promítačů 16 mm filmů.

Osmitisícové město **Nejdek** (německy Neudek) leží na západě České republiky, v Karlovarském kraji (zhruba 15 km od Karlových Varů), v jednom z nejkrásnějších koutů Krušných hor, sevřeně v úzkém údolí řeky Rolavy, v nadmořské výšce 550 - 650 metrů. Od západu, severu a východu je chráněno zalesněnými hřebeny Krušných hor. Jako většina měst v Krušných horách vděčí i Nejdek za svůj vznik výskytu cínových rud a důlní činnosti. Město bylo založeno někdy kolem roku 1250 jako hornická osada při rýžování cínu. Nejstarší písemná zmínka o Nejdku pochází z roku 1340. Dominantou Nejdku je již po staletí starobylá hradní věž, stojící v centru města na skalním ostrohu, obtékaném řekou Rolavou.

Školení v Nejdku prováděl praporčík z uměleckého souboru 3. Karlovarské brigády PS, který byl absolventem filmové školy v Čimelicích. Vzpomínám si, že školení pojal hned v úvodu dosti zešířena vysvětlováním, co je a jak vzniká elektrina. Naučili jsme se zde ale dobře zacházet s tehdy na rotách používanými promítačkami 16 mm filmů MEOPTA OP a MEOCLUB, převíjet a lepit přetržené filmy, připravovat promítací plátno, reproduktory, apod. Školení nám bylo zpestřováno i vyprávěním různých historek z natáčení filmů a způsobu cenzurování některých filmových „lechtivých scén“. Byl nám zde také promítnut v Karlovarské brigádě vytvořený krátký animovaný film o brancích.

Na náš tehdejší pobyt v Nejdku také určitě ještě dlouho vzpomínal jeden tamní strážný, protože po příchodu z vycházky se tam z přemíry vypitého alkoholu udělalo špatně hned několika frekventantům kurzu současně. Jeden proto běžel zvracet do záchodové mísy, druhý do umyvadla na chodbě a třetímu nezbylo než vyběhnout na balkón. Ke vši směle stál ale právě v té chvíli přímo pod balkónem strážný, kterému celý páchnoucí obsah jeho žaludku přistál na hlavě.

Filmy, jejichž výběr jsme nemohli příliš ovlivnit, nám posílali z brigády, nebo jsme si je měnili se sousedními rotami. Přesto se k nám dostala celá řada kvalitních filmů a kromě těch českých a ruských i filmy francouzské, italské a americké. Na všechny ty na rotě promítané filmy, kterých bylo mnoho, si již nepamatuji; v paměti mi ale zůstal americký western Sedm statečných, který jsem musel pouštět asi dvacetkrát jen proto, že se kluci chtěli podívat, jak se v hloučku pistolníků sedících na vlakovém nádraží jeden kovboj provokativně chechtá, když je vrhač nožů Britt, kterého hrál James Coburn, vyzván jiným kovbojem k souboji. Dodnes si také dobře pamatuji na italský film Sváteční vyjížďka, který mě tehdy dost zaujal a kde hrál mladý francouzský herec Jean-Louis Trintignant a charismatický Ital Vittorio Gassman.

Také tehdejší více či méně obnažené krásné filmové hvězdy, Sophia Loren, Marilyn Monroe, Claudia Cardinale, Brigitte Bardot a i Jana Brejchová a Olga Schoberová, poskytovaly žádostivým očím vojákům vzrušující podívanou, evokujíc v jejich myslích nesplnitelné erotické sny a touhy, které ale téměř vždy narušovali dva asi devítiletí synové velitele Hastíka a ZVP Uvázla, kteří se promítání také často účastnili a důkladně „proškolení“ častým pobytům mezi vojáky, hodnotili svými dětskými hlásky přednosti těchto filmových krásek obhroublou vojenskou řečí. Filmy se na rotě promítaly z malého kamrlíku za pévéeskou, v němž bylo místo právě jen pro promítačku, jednu židli pro promítače a malý stolek s převíječkou a lepičkou filmů. Stěny byly střídme vyzdobeny filmovými plakáty a místnost sloužila i k ukládání filmů, reproduktorů a plátna.

Při promítání seděli vojáci na židlích odsunutých od stolů, anebo jen tak na podlaze. Když chtěli kluci vidět některý nový film, vcelku ochotně pomáhali s rozmíst'ováním reproduktorů, s instalací projekčního plátna a zatemněním oken. Úklid po promítání jsem už ale musel obvykle dělat sám.

Filmy promítali na rotě kromě mě i někteří řidiči a tak byly skoro všechny filmy promítány vícekrát, aby se při jejich sledování mohli všichni vojáci vystřídat. Občas jsme také jezdili s řidičem Honzou Bursíkem promítat filmy i do okolních odlehlých osad Rýžovna a Zlatý Kopec.

Promítačka na rotě byla už věkem i typově dost stará a probíjela, takže jsem ji často musel obsluhovat v rukavicích, nebo ručně otáčet cívku s navíjeným filmem. Měli jsme ale slíbeno, že dostaneme novou 35 mm promítačku. To se už ale nestalo, protože začátkem roku 1966 byla 3. Karlovarská brigáda a tím i naše 12. rPS Podlesí zrušena.

Viděl jsem už od té doby hodně slavných filmů v mnohých perfektně vybavených kinech. Takové potěšení, jaké jsem zažíval při sledování filmů seděna podlaze p'ev'eesky 12. rPS Podlesí, jsem tam ale už měl jen málokdy.

